

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 15 april 1944 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Genom en den 25 februari 1944 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 114, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 30 december 1939 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m., vilken jämlikt lag den 16 april 1943 (nr 187) gäller till och med den 30 juni 1944, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1945.

Lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. gäller, enligt lag den 16 april 1943, nr 187, till och med den 30 juni 1944. Enligt förstnämnda lag äger Kungl. Maj:t med riksdagens samtycke vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden förordna, att utfästelse, som innebär inskränkning i friheten att till riket införa eller ur riket utföra eller inom riket förfoga över varor eller att fortskaffa eller eljest beförda varor till eller från riket eller inom riket, skall, där inskränningen är eller kan antagas vara av beskaffenhet att tjäna främmande makts intresse, icke vara gällande med mindre tillstånd till utfästelsen lämnats. Under tid, då riksdagen ej är samlad, äger Kungl. Maj:t meddela provisoriskt förordnande i förenämnda hänseende. Genom förordning den 30 december 1939, nr 952, har Kungl. Maj:t med samtycke av 1939 års urtima riksdag (skrivelse nr 21) meddelat i lagen avsett förordnande att gälla tills vidare.

Tillstånd som i lagen avses lämnas, för särskilda fall eller i därom utfärdade kungörelser, av Kungl. Maj:t eller den Kungl. Maj:t därtill bemyndi-

gar. Har tillstånd meddelats och utfästelsen förty blivit gällande, medför det straffpåföljd för vederbörande att handla i strid mot utfästelsen.

Genom brev till statens handelskommission den 30 december 1939 (S. F. S. nr 953) har Kungl. Maj:t bestämt, bland annat, att det skall ankomma på kommissionen att för särskilda fall meddela tillstånd till utfästelse enligt ifrågavarande lag, att emellertid ärende, som nyss sagts, skall av kommissionen med eget utlåtande underställas Kungl. Maj:ts prövning, när ärendet rör fråga av principiell betydelse eller allmän räckvidd eller kommissionens ordförande eljest finner ärendet vara av sådan beskaffenhet att underställning lämpligen bör ske, samt att, där kommissionen finner omständigheterna föranleda utfärdande av sådan kungörelse, som omförmåles i lagen, kommissionen har att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag i ämnet. Med stöd av förenämnda bemyndigande har kommissionen i ett stort antal fall lämnat tillstånd till utfästelse, varom här är fråga. Efter förslag av handelskommissionen har vidare Kungl. Maj:t genom särskilda kungörelser lämnat generellt tillstånd till vissa utfästelser enligt förevarande lag, däribland genom kungörelse den 1 augusti 1940 (nr 738) till sådan utfästelse, som avgives av importör och angår från Schweiz förvärvade varor, samt genom kungörelse den 14 januari 1944 (nr 4) till sådan utfästelse, som avgives av exportör och angår svensk vara som befordras genom Tyska riket eller av Tyska riket besatta områden till Spanien eller Portugal eller i så kallad lejdtrafik från Göteborg. Såsom förutsättning för de sålunda av Kungl. Maj:t lämnade tillstånden gäller, att utfästelsen överensstämmer med vid vederbörande kungörelse fogat formulär.

I propositionen anför *föredragande departementschefen*, att under rådande förhållanden behov alltjämt föreligger av en lagstiftning av förevarande slag samt att med hänsyn härtill lagens giltighetstid bör förlängas, förslagsvis till och med den 30 juni 1945.

Lagrådet har lämnat det upprättade lagförslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 114, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 april 1944.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar *Schlyter, Wagnsson, Karl Emil Johanson, Branting, Westman, Linnér, Ahlkvist* och *Lindblom*;

från a n d r a kammaren: herrar *Gezelius, Berg, Björling* och *Lindberg*, fru *Gustafson* samt herrar *Landgren, Gustafsson* i *Lekåsa* och *Lindahl*.
